

Motion till riksdagen 2021/22:3366

av Viktor Wärnick m.fl. (M)

Filmpolitisk motion

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en parlamentarisk utredning om filmpolitiken och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur illegal spridning av filmer kan beivras och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en långsiktig harmonisering av moms och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen snarast bör återkomma med förslag på hur de av regeringen aviserade produktionsincitamenten till svensk film kan implementeras i form av en skattereduktionsmodell, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen snarast måste tillse att den politiska styrningen av svensk film, oaktat om den är direkt eller indirekt, omedelbart upphör, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Filmpolitik

Vi kan konstatera att regeringen inte tillsatt någon bred parlamentarisk utredning om filmpolitiken, trots riksdagens tillkännagivande från 2016. I Statskontorets analys Från filmavtal till statlig filmpolitik från 2019 framkommer bland annat att regeringen kan behöva göra rådens roll tydligare, att det kan finnas skäl att använda ett annat bedömningssystem och att utveckla filmstatistiken.

Råden, eller branschråden, är ett samarbetsforum för filmbranschen och näraliggande aktörer. Bedömningssystemen ligger till grund för vilka produktioner som ska få stöd av Filminstitutet. Den statistik som idag samlas in är inte tillräcklig och ändamålsenlig, eftersom Filminstitutet inte har rätt att samla in ett heltäckande underlag.

Ovanstående är bara några exempel på områden som behöver utredas i en parlamentarisk utredning om svensk filmpolitik.

Produktionsincitament – bättre villkor för filmbranschen

Den 15 juni 2016 tillkännagav riksdagen för regeringen att skyndsamt utreda möjligheterna till produktionsincitament och finansieringsstimulanser för filminspelningar.

I december 2017 presenterade Tillväxtverket sin rapport med förslag på hur incitament för film i Sverige skulle kunna se ut. Redan då konstaterades att 27 länder i Europa erbjuder produktionsincitament i någon form, liksom många delstater i USA med flera platser i världen.

I dagsläget är det en uppenbart stor konkurrensnackdel för svensk film att flertalet länder i vår geografiska närhet har dessa incitamentsstrukturer för filminspelningar. Det drar kapital och kompetens ut ur Sverige och i förlängningen riskeras förutsättningarna för svensk films kvalitet och fortsatta överlevnad.

Regeringen har nu – till sist – föreslagit att produktionsincitament ska införas även i Sverige. I budgetpropositionen för år 2022 avsätts 100 miljoner kronor för detta ändamål, men någon form eller modell för incitamenten är inte presenterad. Vi moderater föreslår därför att regeringen snarast återkommer till riksdagen med en proposition innehållande förslag till lagstiftning för produktionsincitament med skattereduktion som modell – ett slags rotavdrag för filmbranschen. I stället för direktutbetalt stöd eller bidrag skulle ett sådant system också säkerställa att filmbolagen är hemmahörande i Sverige och därmed innebära att svenska skattemedel inte används till att finansiera utländska bolags produktioner.

Filmens frihet från politisk styrning och klåfingrighet

Den 10 juni i år presenterade Myndigheten för kulturanalys rapporten Så fri är konsten. Den är en skrämmande läsning om hur det offentliga på olika sätt styr kulturen och konsten på ett vis som bör föranleda kraftfulla förändringar i kulturpolitiken, särskilt då en stor del av problematiken också ligger i Filminstitutets stöd- och bidragsgivning.

Den fria konsten och kulturen är bärande delar i vår demokrati och behöver försvaras varje dag. Varje tendens till direkt och indirekt styrning av dessa måste stävjas.

Med beaktande av den aktuella rapporten kan man konstatera att bland annat den statliga bidragsgivningen inkräktar på den konstnärliga friheten på flera problematiska sätt, bland annat genom att vissa typer av perspektiv i det konstnärliga innehållet värderas högre än andra av exempelvis Filminstitutet.

Rapporten visar också, genom en enkät, att närmare hälften av de svarande konstnärerna och kulturskaparna någon gång har anpassat sitt konstnärliga innehåll – utan att det enligt dem själva har höjt den konstnärliga kvaliteten – i syfte att öka möjligheterna att tilldelas bidrag. Så får det inte gå till – svensk film ska vara fri!

Denna politiska klåfingrighet och indirekta styrning måste få ett slut och vi moderater menar att regeringen skyndsamt måste agera för att så blir fallet.

Beivra illegal spridning av film

Den illegala spridningen, som kostar svensk film flera hundra miljarder kronor om året, är långsiktigt ett stort hot mot filmen som konst. Om människor slutar att betala för att se film undergräver detta branschens möjlighet att leva och utvecklas som fri konst. Den 8 juni 2020 presenterade Film- och tv-branschens samarbetskommitté siffror som visar att hela 19 procent av svenskarna har laddat ned eller strömmat filmer och serier illegalt under den då senaste månaden.

Sverige behöver en sammanhängande och väl genomarbetad politik för att komma tillrätta med detta växande problem. En utredning behöver därför tillsättas som tar fram en sammanhängande och långsiktig strategi.

Biomomsen

Vi ställer oss kritiska till höjningen av den s.k. biomomsen som från den 1 januari 2017 steg från 6 till 25 procent. Höjningen slår hårt, speciellt mot biografer på små orter runt om i Sverige. Det är en olycklig utveckling, eftersom dessa biografer ofta fyller ett flertal funktioner och fungerar som samlingspunkt för det lokala kulturlivet. Det bör därför utredas om biomomsen kan ingå i en harmoniserad kulturmoms som är mer rättvis.

Viktor Wärnick (M)

Annicka Engblom (M)

John Weinerhall (M)

Ulrika Jörgensen (M)

Ann-Britt Åsebol (M)

Magnus Stuart (M)

Marie-Louise Hänel Sandström (M)